

УДК365.64:72.051.8(045)

Хлюпін О. А.*старший викладач кафедри архітектури
Національного авіаційного університету***Оникієнко А. С.***студентка Навчально-наукового інституту аеропортів
Національного авіаційного університету*

НЕОБХІДНІСТЬ ПРОЕКТУВАННЯ ЦЕНТРУ МНС ОПЕРАТИВНОГО РЕАГУВАННЯ У МІСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Анотація: у статті дається стислий опис сучасного стану розвитку центрів МНС оперативного реагування, необхідність його проектування у місті, оптимальне місцезнаходження.

Ключові слова: центр оперативного реагування, МНС, надзвичайна ситуація, міське середовище.

Стан проблеми. На сьогоднішній день питання безпеки населення та швидке оперативне реагування на надзвичайні ситуації стоїть дуже гостро. В українських містах немає єдиного центру МНС. Не вистачає центру швидкого реагування з лаконічним поєднанням функції навчання, тренування, харчування, дослідження природніх факторів. Виходячи з цього виникає потреба у побудові центру МНС з новітнім обладнанням, вертолітним майданчиком і водним транспортом. Проблема постає не тільки у створенні єдиного компактного комплексу, а й у виборі місця для його побудови. Потрібен аналіз надзвичайних ситуацій, узагальнення закордонного досвіду, вивчення важкодоступних місць для евакуації і варіант оптимального розташування МНС.

Виклад основного матеріалу. Актуальність центру оперативного реагування досліджувалася у м. Києві, як у провідному та передовому місті нашого краю. На сьогодні у столиці існує пожежно-рятувальна служба. Її основні задачі проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт, гасіння пожеж, а також ліквідація наслідків надзвичайних ситуацій. Сьогодні, окрім гасіння пожеж, на новостворену на базі пожежної охорони рятувальну службу, подібну до аналогічних служб порятунку 911 та 112, покладено значно більше завдань. Найголовніше з них - допомога людям, що опинилися в надзвичайних ситуаціях.

Як приклад, телефонна служба порятунку 911 використовується в США при виникненні будь-якої надзвичайної ситуації, яка вимагає негайної допомоги медиків, пожежників чи поліції. В США існує більше 6000 диспетчерських центрів, які цілодобово приймають телефонні дзвінки.

Оператор за декілька хвилин класифікує дзвінок в залежності від обставин події і направляє необхідні служби до місця пригоди.

В Україні існують окремо пожежна служба, поліція, медична допомога. Виникає необхідність організувати єдиного центру реагування, що б суміщав у собі усі необхідні служби порятунку з єдиним диспетчерським центром.

Центр МНС оперативного реагування має забезпечувати більше завдань, ніж пожежно-рятувальна служба. Центр повинен бути призначений для виконання заходів щодо захисту населення та територій у разі виникнення надзвичайних ситуацій техногенного, природнього і воєнного характеру, запобігання та реагування на їх виникнення; участі у заходах територіальної оборони і антитерористичної діяльності, а також участі у міжнародних рятувальних та інших гуманітарних операціях тощо.

База оперативного реагування повинна містити не тільки приміщення для рятувальників, чергового зміни, склад обладнання, спеціального одягу, адміністрацію, елінги та ангар для техніки. Обов'язковим для такого типу споруд повинні стати метеоцентр, кафе, тренувальна база, медичний центр, навчальні аудиторії, реабілітаційний центр, диспетчерський центр тощо.

Аналіз надзвичайних ситуацій м. Києва виявив, що більшість аварійних подій виникає через непродумані транспортні розв'язки. Автомобілістам добре відомі «вузькі» місця на вулицях міста, де рух сповільнюється навіть при відносно малому числі машин. Таким місцем, наприклад, є заїзди і з'їзди з мостів. У місті Києві побудовано сім мостів через Дніпро. Крім цього, в місті є кілька невеликих мостів, побудованих над притоками Дніпра.

У Києві мости є архіважливими об'єктами, якщо мова йде про те, як швидко і комфортно дістатися з одного берега Дніпра на інший. Але мостів у столиці, з огляду на її розміри, замало. А якщо на мосту трапиться ще й аварія, то застрягти в створеному заторі можна дуже і дуже надовго. Проаналізувавши статистику можна зробити висновок про найаварійніші і по сумісництву важкодоступні для рятувальної техніки місця:

1-е місце: Південний міст

Найбільше аварій, за статистикою, трапляється саме на цьому мосту. У період з 1 січня по 31 грудня 2011 року на Південному мосту сталося 429 аварій. Тобто, умовно кажучи, кожен день там відбувалося хоча б одна дорожньо-транспортна пригода. З січня по травень 2012-го - 83.

2-е місце: Московський міст

Пробка на Московському мосту стала звичною справою для багатьох київських водіїв. Тільки за 2011-й рік там сталося 111 ДТП. А з початку 2012-го - вже 40. В цілому було зафіксовано 5 постраждалих і один загиблий.

3-є місце: міст ім. Патона

За 12 місяців 2011 року цей міст «зібрав урожай» з 108 ДТП. У 2012-му автомобілі страждали там вже 18 разів. Травми різного ступеня тяжкості в цілому отримали 16 осіб. Жертв, за даними ДАІ, в цих аваріях не було.

4-є місце: Дарницький міст

За 2011-й і 5 місяців 2012-го на цьому мосту було зафіксовано тільки 14 аварій. За даними ДАІ, в цих ДТП ніхто не постраждав і не загинув.

5-є місце: міст Метро

Найменш насиченим аваріями серед усіх мостів столиці виявився міст Метро. За 2011-й роки там сталося 8 ДТП, в яких постраждало двоє людей. За 5 місяців 2012-го на цьому мосту було зафіксовано тільки одна дорожньо-транспортна пригода, у якій чотири людини отримали різні травми.

Варто також відзначити, що кількість ДТП, звичайно, не єдиний показник «аварійності», адже кожен з цих мостів має різну пропускну здатність. Якщо вирахувати так звану питому вагу або ж кількість аварій, які припадають на кожні 100 тисяч автомобілів, які перетинають ці мости, то рейтинг трохи зміниться. Втім, Південний міст утримує лідерство за всіма показниками - на 100 тисяч проїжджих машин припадає 1,1 ДТП. Але на друге місце за цим показником потрапляє міст Патона - 0,37 аварій на 100 тисяч, тоді як на Московському мосту трапляється тільки 0,23 ДТП на 100 тисяч авто. На 100 тисяч машин, що проїхали Дарницький міст, доводиться 0,1 ДТП, міст Метро - 0,04 ДТП [1].

До надзвичайних ситуацій відносимо не тільки аварії на мостах, а й небезпечні випадки на воді.

Відзначається, що в акваторії річки Дніпро відбувається найбільша кількість трагічних випадків. Так, 16 та 17 липня 2016р. водолази - рятувальники Київського гарнізону проводили патрулювання акваторії річки Дніпро і за ці два дні було врятовано 15 чоловік [2].

Ще однією катастрофою є дамба Київського моря. Вона внесена в список найнебезпечніших об'єктів на планеті. Якщо греблю прорве, кінець світу забезпечений: 20-метрове цунамі, захлеснув столицю, кинеться вниз по Дніпру, змітаючи все на своєму шляху, в тому числі Запорізьку атомну. Буде знищено 27 міст, загинуть 15 мільйонів чоловік. Відзначається, що в акваторії річки Дніпро відбувається найбільша кількість трагічних випадків [3]. Побудова бази МНС не тільки сприяє швидкому усуненню наслідків надзвичайних ситуацій, а й дозволить попереджати масштабні катастрофи та тримати ситуацію під контролем, вести цілодобове спостереження. Для цього центр буде оснащений метеоцентром, диспетчерським пунктом, аналітичною групою.

Оптимальним місцем проектування центру МНС, з урахуванням важкодоступних та складних місць аварій можна вважати береги р.Дніпро. Русло річки виступає повітряним коридором для гелікоптерів та постійним місцем патрулювання катерів. Саме вони найшвидше відреагують на складну ситуацію і зможуть опинитися якнайближче до місця події. Враховуючи вже існуючу інфраструктуру, наближеність лікарень та транспортну розв'язку було обрано місце для розташування бази за адресою Набережно-Печерська дорога 7-10.

На воді будуть розташовуватися елінги, причали для службових катерів, а також гелікоптерний майданчик. Саме завдяки цій техніці можливим буде проведення рятувальних операцій на воді та поблизу мостів. У складі команди будуть рятувальники, пожежники, водолази, сапери. Операція відбувається швидко, не витрачаючи час на складну ситуацію на дорогах, що є позитивним фактором для служби порятунку.

Усі учасники надзвичайних подій доправляються на базу, де є можливість надати першу невідкладну допомогу. У центрі МНС запроектовано медичний центр, центр психологічної допомоги, станція для пожежних машин. У надто складних ситуаціях база слугує проміжним пунктом, де є можливість рятувальним машинам максимально наблизитися до берега, не використовуючи для цього автошляхи та не створюючи затори на дорогах.

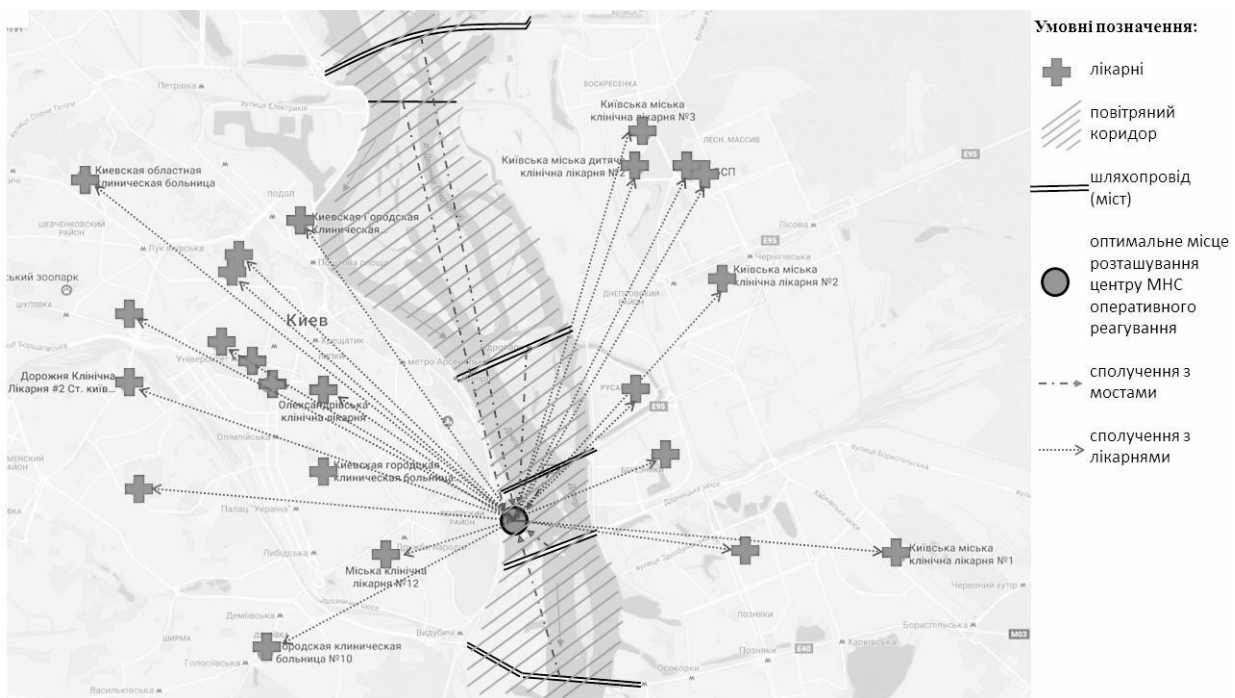

Рис. 1 Схема евакуації з мостів до центру МНС та розташування найближчих лікарень

Висновки. Аналізуючи особливо найважчі надзвичайні ситуації робимо висновок, що мости, прибережна зона, водна поверхня Дніпра потребують особливого нагляду. Дістатися звичайною рятувальною технікою до цих місць неможливо. Вирішенням проблеми є формування бази МНС на березі річки Дніпро. У її устаткуванні знаходяться гвинтокрили, що надаватимуть допомогу з повітря. Русло Дніпра можна використати для катерів, що б швидко доправлялись до місця надзвичайної ситуації на воді у теплий період року. А коли річка перетвориться у крижаний простір на зміну катерам застосовувати СПП. Судно на повітряній подушці (СПП) - тип судна з динамічним принципом підтримки, яке може рухатися з великою швидкістю і над водою, і над твердою поверхнею[4].

Список використаних джерел

1. <http://www.bagnet.org/news/raitings/187076>
2. <http://bigkiev.com.ua/content/s-nachala-iyulya-na-vodoemah-kieva-utonuli-14-chelovek>
3. <http://kp.ua/life/369129-esly-plotynu-kyevskoho-moria-prorvet-to>
4. https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%83%D0%B4%D0%BD%D0%BE_%D0%BD%D0%B0_%D0%BF%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%82%D1%80%D1%8F%D0%BD%D1%96%D0%B9_%D0%BF%D0%BE%D0%B4%D1%83%D1%88%D1%86%D1%96

Анотация

Хлюпин А.А., Оникиенко А.С. Проектирование центра МЧС оперативного реагирования в городской среде – рукопись.

В статье дается краткое описание современного состояния развития центра оперативного реагирования, необходимость его проектирования в городе, оптимальное местонахождение.

Ключевые слова: центр оперативного реагирования, Министерство чрезвычайных ситуаций, чрезвычайная ситуация, городская среда.

Abstract

Hlyupin O.A., Onikiienko A.S. Design of the center of the Ministry for Emergency Situations in the urban environment – The manuscript.

The article deals with the brief description of the current rapid response center development conditon, its design necessity in the city, the optimal location.

Keywords: center of rapid response, Ministry of Emergency Situation, emergency, urban environment.